

Indicis de naturalització de *Pinus uncinata* Ramond ex DC. al Turó de l'Home-Les Agudes (Parc Natural del Montseny-Barcelona)

Naturalization evidence of *Pinus uncinata* Ramond ex DC. in Turó de l'Home-Les Agudes (Montseny Natural Park -Barcelona)

Rebut: 03.07.01

Acceptat: 18.10.02

Les plantacions forestals són una font important d'invasions tant d'espècies exòtiques com natives però procedents d'un altre tipus de comunitat o d'una altra regió (Richardson, 1998). Aquestes invasions poden provocar canvis dràstics en l'estructura de les comunitats envaïdes i en la disponibilitat d'aigua (Le Maitre *et al.*, 1996). Al Parc Natural del Montseny les reforestacions arbòries amb espècies que no són pròpies de la zona responen a dos processos, més o menys coincidents en el temps, que van tenir lloc als anys 50/60. D'una banda, la creació d'un *Sylvetum* o col·lecció de coníferes per part de l'administració forestal de la Diputació de Barcelona, propietària de la finca de can Planes de Fontmartina (Diéguez, 1971). De l'altra, l'inici del període d'ensorrament de les activitats primàries en el massís que comportà l'abandó gradual de les masoveries del mig i alt Montseny. Una conseqüència d'aquest èxode va ser la plantació de coníferes de creixement ràpid a les feixes abandonades de les masoveries (Boada, 2001). Resumim tot seguit els resultats d'un estudi sobre l'estructura forestal d'una plantació de pi negre (*Pinus uncinata* Ramond ex DC.) i dels peus que ara envaeixen les landes i prats subalpins de les zones del Turó de l'Home-Puig ses Olles i Les Agudes-Catiu d'Or.

Dins l'estudi indicat, es va cartografiar a escala 1:10.000 la plantació de pi negre i tots els peus establerts per damunt de 1.450 m d'altitud. A la plantació vàrem mesurar els diàmetres basals de tots els peus inclosos en 4 parcel·les de 10 m de radi i vàrem treure un testimoni de 4 peus triats a l'atzar per tal de conèixer l'edat de la plantació. Dels peus fora de la plantació es va mesurar el diàmetre basal, l'alçada i la distància a la plantació. També es va treure un testimoni dels 11 peus més alts per tal de conèixer la seva edat.

La plantació de pi negre té 22 anys i ocupa 0,85 ha. La densitat mitjana (\pm error estàndard) és de 3100 ± 227 peus/ha. El diàmetre basal mig dels peus és de $15,12 \pm 0,65$ cm. Fora de la plantació hi ha 89 peus que fan en promig (\pm error estàndard) $1,8 \pm 0,1$ m d'alçada i $6,34 \pm 0,41$ cm de diàmetre basal. La major part dels pins es troben a més de 50 m de la plantació. El més allunyat està a 108 m. L'edat dels peus fora de la plantació es situa entre 6 i 17 anys. Per tant, no hi ha cap dubte de que el pi negre s'està naturalitzant als prats culminals del Turó de l'Home. Aquest peus poden provenir de la plantació de fa 22 anys o d'arbres que es varen plantar aïlladament 5 anys més tard. El pi negre no és l'única espècie que ha colonitzat els prats culminals: el pi roig (*Pinus sylvestris* L., 119 peus) i altres coníferes exòtiques com *Picea abies* (L.) Karsten (9 peus) plantades dins del Parc també estan colonitzant aquesta àrea. Per tal de conèixer la magnitud de la naturalització de coníferes al Parc del Montseny caldria inventariar les plantacions de les espècies forestals no autòctones i determinar en quin grau envaeixen les comunitats natives.

MARTÍ BOADA*, JORDI DUCH* & MONTSERRAT VILÀ**

*Centre d'Estudis Ambientals. Universitat Autònoma de Barcelona. 09183 Bellaterra. Barcelona.

**Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals. Universitat Autònoma de Barcelona. 09183 Bellaterra. Barcelona.